

UJVIDÉKI HIRLAP.

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU LAP.

Megjelenik minden SZERDÁN és SZOMBATON.

Előfizetés: egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K.

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:

dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet tér 6-ik sz.

Kéziratok vissza nem küldetnek.
Hirdetések díjszabály szerint.

Bukó rendszer.

Előre bocsájtom, hogy az egyéni véleményemet mondóm el.

Azt hiszem, hasztalanul hirdeti a szabadelvű sajtó a szabadelvűség diadalmas fennmaradását Magyarországon. Hasztalan hirdetik, hogy a liberalizmus most is ugyanaz, mint volt például 10 év előtt és hogy az államhatalmat átengő korszellem most is liberális. Akik írják ezeket a helyzetpalástoló cikkeket, maguk sem hisznek abba, amit a türelmes papírra vetettek s amit a türelmes rotációs sokszorosít. Azt hiszem, hogy írhatnak, beszélhetnek akármit: hanyatlóban van Magyarországon annak a szabadelvűségnek a napja, mely megérlette e közvéleményt a polgári házasságnak.

Nem beszélek itt a felekezeti kérdés kiélesedéséről, a papság és a nagybirtokosság klerikális színezetű szerveskedéséről. A felekezeti, a klerikalizmus tényleg erősen graszszál már ugy a fővárosban, mint egyes vidékeken, de ezek csak sporadikus jelenségek, melyek csak a magyar társadalom egy töredékét fertőzik meg. A magyar intelligencia felekezeti dolgában erősen meg van oszolva s mindegyik felekezettől távol áll a tulbuzgóság és vakmerőség. Lójális és türelmes

a nagy többség, azonképpen a nép is. Soha nálunk tulsulyra nem fog vergődni az az áramlat, amely most például Bécsben, Alsó Ausztriában s még néhány osztrák tartományban veti felszínre a gyűlölködés és emberszeretletlenség szörnyeit.

Hanem beszélek a megváltozott korszellemről, az új társadalmi problémákról, az új jelszavakról, melyek mostanában a magyar értelmiség zömét mozgatják. És ez a korszellem nem kedvez a Gladstone, vagy akár a Wekerle Sándor szabadelvűségének. Ez a szabadelvűség a rohamos szellemi és materiális haladásnak és az egyén föltétlen érvényesülésének diadala volt.

Most nincs így. A változott korszellemet sem politikai okok, sem izgatás nem idézte elő, hanem egyes egyedül gazdasági okok.

E gazdasági okok élén áll a gentry pusztulása. A birtokos köznemesség, mely még harminc év előtt is a magyar középosztály zömét képezte, egyes vidékeken csaknem tökéletesen elpusztult, másutt feltartóztatlanul hanyatlik. Ez az osztály a föld felszabadulása idején és még igen sokáig azután is, nem ismerte fel megváltozott helyzetét s annak a hivatásnak élt, melynek apái. S ez már tévesztett hivatás volt, a világ megváltozott, a pénz

lett az ur és mert ur volt a gentry is, a pénz által akart ur maradni. De dolgozni, pénzt szerezni nem akart, nem tudott, elszegényedett tehát és szerepét eljátszotta. Most ellepi az állami és megyei hivatalokat és zugólik.

S miután a durgazdag mágnások és durgazdag egyház pénze nálunk nem szerepel a közforgalomban, egy új osztály lépett a gazdasági élet előterébe, a vállalkozók, a kereskedők, a gyárosok osztálya, amely birtokában van a világ mozgató erejének, a mozgó tőkének.

S az uralkodó szabadelvű irányzat vezérei, látván, hogy ez az ország legmodernebb és legpraktikusabb osztálya, látván, hogy a haladó kor eszméit ez az osztály valósítja meg leghamarabb, természetesen szövetségesüket látták benne. Nem elfogultság szól belőlem, midőn azt mondom, hogy ennek az osztálynak válik leginkább hasznára a liberális rendszer.

Egy hibája volt azonban ennek a rendszernek: teljesen hiányzott belőle a demokrata szellem. Hasztalan a szabadsági törvények sokasága, ha nem a demokratizmus forrasztja egybe a népet az ő kormányzóival.

És ez a hiba érthető. Magyarország soha nem lesz demokrata ország, abban az értelemben, ahogyan a bankettek frá-

Az Ujvidéki Hirlap tárczája.

Az elégtétel.

— Maurice Montegut novellette je. —

Lasouffette ur izgatottan rohant le egy pillanat alatt három emeleten, természetesen az ötödikről a másodikra jutva. Itt az ajtó előtt megállott, s öklöbe szorítva kezét, fogait kellemetlenül mutogatva, hevesen csöngetett. A hmlókára mintha csak ez lett volna ráírva:

Egy ember, a ki mindenre képes.

Fiatalkor modern külsejű inas jött ajtót nyitni, de Lasouffette ur nyugotabb pillanatban észrevehette volna, hogy már az ajtó mögött indignálódik a szörnyű csöngetés miatt.

— Ki lehet az a kellemetlen ur, a ki így merészel csöngetni? Ha valami hitelező, no, majd kiegyenlítem én a számláját. Szinte reszketek az ijedtségtől, minden vérem a fejembe szállt. No várj csak!

Megpillantva Lasouffettet, egészen elképedt.

— Ah, hát maga bolondult meg Lasouffette apó. Miért ilyen dühös?

De a másik kikelt arccal rontott neki.

— A gazdátat, hol van az urad, az a kötnivaló?

A lakáj, hivatása tudatában, hörögte:

— Bourgeois, az én gazdám neve monsieur Tayant. hölgyek számára Hector . . .

Az udvarias társalgást megszakította a másik ajtó felnyílása. Tayant Hector ur jelent meg életnagyságban, házi öltözetben és fogai között kedvence pipájával.

— Teringettét, honnan e zaj? Ki kopogott? Nini, maga az Lasouffette; no, jöjjön be barátom?

— Bemenni bemegyek, de nem mint barátja. Ilyen barátira nincs szükség.

S ezekkel a fenyegető szavakkal követte a ház urát az ebédlőbe.

És Tayant ur nyugotán foglalt helyet asztala mellett, melyen már ott párolgott a kávé. Olyan harmincas garçon-ember volt, kinek arcáról Idmosolygott az étellel való megelégedés. Elég esinos férfi s kétségkívül gazdag; legalább kényelmes lakása után ítélve. A legkisebb zavar nélkül fordult vendégéhez:

— Egy csésze kávé, Lasouffette?

— Semmit, éppen semmit, csak hitvány véredet, nyomorult!

Tayant türelmetlen mozdulattal vágott közbe:

— Talán megbolondult? Hiszen először is megvédem magamat miuden inzultus ellen. Aztán lakásomon vagyok . . . s ha tovább folytatja, kidobatom. No lecsendesült már? Hát lássuk, magyarázza ki magát!

— Igen uram, mindjárt magyarázattal szolgálok. Nyugodt ugyan nem vagyok, de gyöngé igen, s engedek az erőnek. Tehát ez az . . . de hiszen ön jól tudja . . . Az én

leányom, szegény egyetlen leányom! Mindent bevallott, ép ebben az órában, a desszertnél, mikor a narancsot hámozta, melyet keserű könnyei harmatoztak be. Ön őt elcsábította, ön . . . de nem, hiszen ön, uram, övött minden inzultustól és én engedelmeskedtem, én gyöngé vagyok. Elcsábította . . . és én most kérdezni jöttem, mit akar tenni azután?

— No, csak folytassa, — vetette oda hanyagul Hector ur — Catherine valóban bájos teremtés, igazi fejedelmi falat. És én gyakran csodálkoztam, hogy lehet egy apának, olyanak mint maga, ilyen leánya. Éj, Lasouffette ur, biztos ön abban, hogy Catherine az ön gyermeke?

Lasouffette elsápadt.

— Tehát így, a lány után az anya . . . Csak moeskolja be házi tűzhelyemet, egésse el házi isteneimet. Ön egy érzéktelen . . .

— Tovább . . .

— Egy érzéktelen revolver, mely biztosan talál. De elég a hit szavakból. Ön egy ártatlan lányt csábított el. El akarja-e már most venni; igen, vagy nem? Ez az egyedüli lehetséges elégtétel. Ez csak az igazság; s én az ön romlatlan érzésére hivatkozom.

Hector Tayant megfordult kényelmes karszékeében, három szipantást tett alvóféiben levő pipájából s elkezdte:

— Lasouffette úr, hallgasson rám figyelmesen, mert a mit mondok mély értelmet követel a hallgatótól . . . Tehát visszavon-

zisaiban szokták hangoztatni nálunk. Az érzék a politikai demokraczia iránt, úgy amint az Amerikában vagy Franciaországban megvan, hiányzik a mi népünkben. A gazdasági demokracziát, amely Angliában oly gyönyörűen kifejlődött, még megcsinálhatták volna nálunk, de nem csinálták meg. Csak törvényeket csináltak, a társadalmat, a népet magára hagyták. Eltekintve attól, hogy a földadó képében óriási terhet raktak a nép vállára, e népet választói jogának gyakorlásában demoralizálták, s lusták és urak voltak ahhoz, hogy rokonszenvét megnyerjék. Keztyű volt a kezükön, mikor paroláztak a paraszttal. Igaz, adtak neki iskolát, vasutat és még sok egyebet, le nem férték a lelkéhez, nem emelték fel magukhoz, szóval nem voltak demokraták.

És demokracia nélkül szabadelvű rendszer nem állhat meg.

Az utóbbi években jöttek kemény gazdasági válságok. Rossz termékek, alacsony buzaárak, a kereskedelem és ipar hanyatlása. Általános lett a panasz, a sopánkodás és a szomorú hangok eme kaoszában erőteljesen emeli fel szavát az elpusztuló gentry. Szavuk viszhangra lel a társadalom minden rétegeiben, a kereskedő a konkurenciát, különösen a külföldit perhorreszkálja, az iparos a külföldben, a gyárakban és a szabad iparban keresi bajának okát, a hivatalnok a kis fizetés miatt zúgolódik, az önnálló értelmiség a nehéz megélhetés, a diploma tulprodukciónak miatt. A panaszok egybehangzó véleménye:

A rendszer, a rendszer az oka mindennek!

A rendszernek tehát buknia kell, illetve átalakulnia. Az átalakulás első stádiumán már túl vagyunk, de a teljes átalakulástól még messze.

Az új alakulás: a konzervatív rendszer, melynek most vagyunk a hajnalán.

A hatvanas évek konzervativizmusa

föltámad, diadalmaskodik, de nem a politikában, hanem a közgazdaságban és a társadalomban.

Konzervatív Magyarország!

Nem kell megijedni tőle! Ha jobb nem, rosszabb semmi esetre sem lesz, mint a liberális Magyarország. Egy cikkben majd elmondom róla a véleményemet.

Ujdonságok.

(Az érettségi vizsgálatok) ugy a gymnásiumban, mint a kereskedelmiben befejezést nyertek. A gymnásiumban 11 jeles, 6 jó, 10 egyszerűen érett és egy három óra visszautasított volt; a kereskedelmiben 2 jeles, 6 jó, 19 érett, 13 két óra és 7 egyévre visszautasított volt.

(Kövessyék búcsúzása.) Kövessy Albert társulatával holnap délelőtt utazik Komáromba, hol már szombaton megkezdte négy hétre tervezett előadásainak a sorozatát.

(A helybell 6. honvédszázalaj) tegnapelőtt a szokásos ezredgyakorlatok megtartása céljából Szabadkára ment.

(Előléptetés.) Az igazságügyminiszter Sarkady György bács-topolyai járásbírója a VIII. rangosztály II. fokozatából az I. fokozatba léptette elő.

(Az „Ujvidéki Lloyd“) e hó 22-én szombaton este udvari és kerti helyiségében katonai hagversenyvel kapcsolatos tancmulatságot rendez.

(A polgári lövöldéből.) F. hó 13-án a gyertyalövészetnél 530 lövést tettek Díjat nyertek: 1.) Maurits József V. (43-as.) 2.) Burmann Sándor IV. (86-os.) 3.) Fischer József IV. (205-ös.) 4.) ifj. Zambauer Agoston III. (342-es.) 5.) id. Zambauer Agoston III. (345-ös.) 6.) Schubert Rudolf III. (400-as.) Legtöbb lövegységért: 1.) Fischer József 13 kör. 2.) Geiger József 9 kör. Vasárnap, f. hó 16-án megtartott körlövészetnél 400 lövést tettek. Díjat nyertek: 1.) Geiger József IV. (142-es.) 2.) Dr. Nemes Sándor IV. (174-es.) 3.) Lekits N. Fehértemplom IV. (175-ös.) 4.) Eckert János IV. (185-ös.) V. Lachstätter Ottó III. (271-es.) Legtöbb lövegységért: 1.) Eckert János 18 kör. 2.) Geiger József 16 kör. Vasárnap f. hó 23-án 150 lépésről lönek.

(A vármegyei községi tanító-egyesület) központi választmánya Molnár Ferenc egyesületi elnök elnöklété alatt június hó 5-én Szabadkán a központi iskolaépület tanácstermében ülést

tartott. Jelen voltak: Gräff Nikáz vármegyei és Kurucz Gyula Szabadka, Baja, Ujvidék sz. kir. városok tanfelügyelői s a választmány csaknem teljes számban. Az ülés főleg a folyó évi július hó 4. és 5-ik napjain Titelen tartandó nagy gyűlés elő készítésével foglalkozott; megállapította a tárgysorozatot, kijelölte az előadásokat, intézkedett az egyesületi „alap- és ügyrend szabályzat“-nak az újabb viszonyok és közgyűlési határozatoknak megfelelő módosítása iránt. A tárgysorozatba felvételre: 1. „A gazdasági ismétlő iskolák szervezete“ és ezzel kapcsolatban „A leány gazdasági s háztartási ismétlő iskolák“ reformkérdése. 2. „A tanítói nyugdíjtörvény revíziójának javaslata“. 3. A vármegyei tanszermúzeum felállításának tervezete. költségvetése. 4. Az ala- és ügyrend szabályzat módosítása. — Bizonyára kietelkedő pontját fogja képezni a közgyűlésnek a vallás- és közoktatásügyi miniszter intézkedéséből a mentő egyesületének kiküldött szakközvegy által a „Balesetek körüli eljárás és első segélynyújtásról“ tartandó gyakorlati előadása, valamint a tömörebb szakirányu szervezkedésben a múlt évi közgyűlés határozta alapján a kisdudóvodi, iparostanonciskolai, gazdasági ism. iskolai, polgári iskolai szakosztályoknak megalakulása.

(A bács megyei orvosi fiókszövetség Budapest.) Mint utólag értesülünk, Bács megyei orvosi fiókszövetsége nevében Budapesten tartott országos orvosi kongresszuson mely néhány nap előtt folyt le, Dr. Hadzsy János elnök Dr. Pertschy Ferenc alelnök, Dr. Rényi József, titkár Dr. Spitzer István és Dr. Kiricz Mór orvosok jelentek meg, hogy a fiókszövetség által kidolgozott államosítási javaslat érdekében erélyesen foglaljanak állást. A kongresszus tárgysorozatának 3-ik pontját ugyanis a belügyminiszternek legújabb rendelete elleni felirat tárgyalása képezte, mely rendelet t. t. a községi és kör orvosok látogatási díjainak szabályrendelet megállapítását követeli: Dr. Rényi József hosszas és kimerítő fejtegetéseiben, melyek zajos tetszést arattak, a teljesen szabad magán egyezkedés mellett tört lándzsát és csak az első segély vagy a kényszerorvosi esetekben, völi megengedhetőnek, hogy az állam az orvosok elé bizonyosok elé bizonyos díjakat állapítson meg. Ezen erélyes felszólalás eredménye az volt, hogy bár a belügyminisztert az rendelet visszavonására és a látogatási díjaknak a törvény szellemébe való vegrehajtására kéri fel ideigleues, mégis a szeptemberi országos kongresszuson napirendre fogják tűzni a bács megyei javaslatokat,

hatlanul, ön nem óhajt egy csésze kávé, egy pohár chartreuset . . . ön valóban megváltozott . . . Egy jó szivart se többé! No én igazán nem ismerem már magára.

Legyünk hát komolyak, vizsgáljuk a helyzetet, tegyük érthetővé és megnyugtatóvá. Lássá, hajlékony természetű vagyok. Pompásan reggeliztem s mindennek fölött nem akarom megzavarni egészségi állapotomat, a mely épen csodálatosan kitünőnek kezd mutatkozni.

Ön széleseben ront be hozzám s miután elrontotta csengetyűmet, összeütközésbe jött szolgálammal, ki, a mint ismerem, közbejöttöm nélkül fájdalmas emléket hagyott volna önnél.

Most pedig azt a szemrehányást teszi nekem, hogy én félvezettem leányát szent kötelességétől.

De először is az a kérdés, minő kötelességei voltak Catherine kisasszonynak?

Ő nem volt már olyan, a ki semmit se tud a világról és az életéről. Aztán meg unatkozott ott az ötödik emeleten önnél, a kinek meg van ugyan minden lehető kényelme két három ezer frank jövelméhez képest, melynek forrása nagyon kétséges. Leánya imádja a zenét . . . s napról napra jobban szomorkodott, hogy nincs zongorája.

Egy szép reggelen aztán ön értesült a házmestertől, hogy valamelyik lakónak van zongorája, melyet úgy se igen használ. És nem habozott engem megállítani a lépcsőn s megkérdezni, nem háborgat-e, ha a leánya

délutánonként két órán át játszik a zongorán?

Én ismertem már a szép teremést, mivel gyakran találkoztam az utcán és a lépcsőn s így természetesen beleegyeztem.

S az ennivaló kis zenekedvelő eljött hozzám délután és megkezdte zongoratanulmányait.

Kezdetben szóló-darabokat, azután duettek játszott.

Mert a mikor hallgattam, úgy éreztem, hogy fölébred bennem valami zenei virtuozitás, mely eddig csak szunnyadt.

Szó ami szó, ez így tartott hat hónapig, csendesesen, nyugodtan, teljes harmóniában és boldogságban. És ön időről időre fölkeresett engem, hogy megköszönje jószágomat s azokban poharat ürtett nálam vidáman az isteni zenére.

És ön valóban nem gyanított semmit, épen semmit? Ön naivan azt képzelte, hogy egy fiatal nagyon szép leány háromszázhatvan órát tölthet egy nem nagyon kellemetlen fiatal emberrel, a nélkül, hogy a zongora-pedal unalmas billentésén kívül, valami másra is ne gondoljon? Ön valóban nemes lélek és sajnálom, hogy egyszerre le kell esnie erről a magaslatról. Szegény Lasoufflette!

És hozzáteszem, hogy ezalatt az idő alatt láthatott leánya újján, karján, nyakán értékes csecsebecskéket, melyeket bizonyára nem talált

a bepácolt heringek gyomrában melyek az ön jóvoltából állandó estebédjéül szolgáltak.

És önt mégis meglepte most egyszerre ez a dolog? És ha, mint mondja, elcsábítottam Catherine kisasszonyt, azt hiszi, nőül kell most vennem az igazság szent nevében?

— Igen azt! — ordított Lasoufflette kétségbeesetten.

— Tehát figyeljen. Ezt csak akkor tehetem, ha már jóvátettem előbbi ballépéseimet; ha előbb sorra nőül venném mindazokat, kiket így elcsábítottam. Hogy sorra vegyük: Catherine előtt . . . ismertem Theresét, a kis illatszeres kisasszonyt, tudja ott a szomszéd-utcában, az előtt Camille, a szőke divatárus hölgyet, az előtt Fernandot, a csinos cukrászleányt, az előtt Hermance-ot, Clotildot, Cecilet, Fannyt, Rosinet, Rosine előtt Luciet, az ábrándos varróleányt. És itt meg is állhatunk.

Tehát az igazság szent nevében elégtételt kell szolgáltatnom ön szerint mindegyiknek, nőül kell vennem őket sorra, időrendben. Házsasság és válás fejenként két év. Lucie, Rosine, Fanny, Cecile, Clotilde, Hermance, Fernande, Camille, Therese . . . ha ujjaimon számítom, kilenc. Tehát tizenhét év múlva az ön veje leszek s ön lesz a tizedik apósom.

Most pedig mondjon köszönetet nekem ezért a felvilágosításért. A viszontlátásra, Lasoufflette uram!

M. G.

melyek — tekintve a június 2-diki kongresszus hangulatát — biztos győzelmet fognak aratni. Hogy pedig ezen győzelem mit jelent, arra nézve csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy az országos orvosi kongresszus Magyarország orvosainak álláspontját képviseli, nyilván tehát a közegészség ügy államosításánál is latba fog esni. Részünkről csak gratulálhatunk a bácsmezei orvosoknak.

(Pályázat.) A zombori törvényszéknél irnoki állásra pályázat van hirdetve. Pályázati határidő négy hét.

(Szomorú ünneplés.) Ünnepet tartottak a bácskai Turidi faluban és régi szokáshoz híven mozsárágyuk dörgésével jelezték az ünnepet. A mozsárágyuk kisütögetése közben aztán nagy szerencsétlenség történt. A község szerb lakossága rendezte az ünnepélyt. A mozsárágyukat a falu végén állították föl s az ágyuk mellé oda rendelték Jojkity Budimir és Radoszavlyev Miklós, kiscgazdákat. Amikor az ünnepély a kezdetét vette, ez a két ember sütögette ki a mozsár ágyukat. A második töltésnél aztán megtörtént a szerencsétlenség. Az utolsó ágyut töltötte lö porral Radoszavlyev Miklós, amikor a faluházáról jelt adtak a lövöldözésre. Jojkity megfogta a kanócot és egymásután sütögette ki az ágyukat. Gyorsan odaért a legutolsó ágyuhoz, amelyet még töltött a társa. A füstben nem látott a gazda s az égő kanócot odatartotta a mozsárágyuhoz. Az ágyuból kicsapott a láng s azt nagy dörgés követte, mely teljesen elnyomta a sikoltását a munkásnak, a kit a lövés talált. A mikor a löporfüst elszórt, borzalmas látvány tárult a nézők elé. A szerencsétlen ember roncsolt tagokkal, véresen feküdt a porban. A föllobbant löpor teljesen összegegette a testét. Szerencse volt, hogy az ágyu csak löporral volt akkor még megtöltve, s a löport fával még nem verték le. Ellenkező esetben az ágyuba szorított apró fatuskó felismerhetetlen roncsokká tépi a szerencsétlen munkást. Az ágyuval megölt embert haza szállították s orvost szállítottak hozzá. Remélik, hogy a szerencsétlen embert megmenthetik ez életnek. A rendőrség a gondatlanságból eredt szerencsétlenségről jelentést tett az ujvidéki kir. ügyészségnek.

(Paraszt párbaj.) Érdekes eset foglalkoztatja Tompa község lakóit és a csendőrséget. A tompai erdőben ugyanis tegnapelőtt két jómódu tompai csaiád legényfiát halva találták. Az egyik a szíve tájékán, a másik pedig homlokán vérzett. A megindított nyomozása során az alábbiakat derítette ki a csendőrség. Bodó Sándor és Vajda Gergely tompai legények halálosan beleszerettek Kürtös Ferenc odavalek lakos Eszter nevű szép leányába. A két legény jó barátságban élt egymással s így történt, hogy a mikor Bodó Sándor megszerette a szép Esztert s estelenként ellátogatott a leányhoz, magával vitte Vajda Gergelyt is. A két legény jó ideig együtt járt a leányhoz, később azonban Vajda elment a szép Eszterhez olyankor is amikor Bodó Sándor nem is gyanította s az ilyen látogatásokhoz Erzsike igen gyakran adott alkalmat. Bodó, a mikor észrevette a dolgot, először a leányt, azután pedig cimboráját vonta kérdőre s miután ugy a legény, mint a leány bevallották, hogy ők egymásé akarnak lenni, Bodó Sándorral nagyot fordult a világ s kijelentette a pajtása előtt, hogy ők ketten nem maradhatnak meg ezen a földön. A két legény, a kik különben is kitűnő orvadászok voltak, ólomdarabokkal töltött fegyverükkel kedden délután kimentek az erdőbe. Hanga Pál és Máté Imre legénytársuk kíséretében, azután egy tisztáson a két vetélytárs 15 lépésre fölállott egymással szemben s Hanga vezényszavára egyszerre sütötték el a fegyvereiket. A gyilkos golyók mindkettőnek kioltották az életét. A két segéd, a mint Bodó és Vajda elesett, elmenekült s nem is szólt az esetről senkinek mindaddig, a míg a csendőrség felelősségre nem vonták őket. Ekkor, aztán részletesen előadták a párbaj körülményeit. Az eset nagy lehangoltságot keltett a községben, mert a különben két derék legényt mindenik szerette és becsülte.

(Szabadkai Sport-egylet) ma d. u. 5 órakor tartotta választmányi ülést Dr. Matievics István elnöke alatt, melyen a f. évi augusztus hóban tartandó versenyekről következőleg határozott. A verseny nemzetközi jellegű lesz. A díjak és a verseny számoó megálapítása céljából ey négy tagu bizottság küldetett ki, névszerint: Matkovics Miklós, Szárits János, Stantics György és Gruber Gyula. Az eredményről a legközelebbi választmányon lesznek hivatalosan beszámolni.

(Vívóestély Paliocson.) Pellegrini Giuseppe városunkban időző hírnévnek örvendő vívómester f. hó 22 én Paliocson a nagyteremben vívóestélyt rendez. Az estélyea, melyen a vívómester tanítványai mutatják be eddigi előrehaladottságukat bizonyára kelldmes estét fog úgy a palioc mint a szabadkai közönségnek szerezni.

(Ferenc-csatorna közgyűlése.) A Ferenc-csatorna részvénytársulat a napokban Türr István tábornok elnöke mellett tartotta rendes közgyűlését. A közgyűlés elfogadta az igazgatóságnak indítványát, mely szerint az elsőbbségi kötvények után 1 és fél százalék fizetessék ki. A közgyűlés ezután az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak megadta a felmentvényt. Ezután Türr István tábornok emel szót s örömmel konstatálja, hogy a csatornaügy, melynek ő munkás életének egy nagy részét szentelte, már oda hatott, hogy úgy a kormány, mint a törvényhozás tagjai és a nagyközönség érdeklődést tanúsít iránta és remélhető, hogy ezután a Ferenc-csatornára is jobb idők derengenek. Gonda Béla osztálytanácsos lelkes szavakban emlékezik meg azokról az elévülhetetlen érdemekről, melyeket Türr István tábornok a csatornaügy körül általában és a Ferenc-csatorna körül különösen szerzett. Türr már akor ragadta meg a kezdeményezést a csatorna terén, mikor Ausztriában és Németországban még az ezsmével senki sem foglalkozott, Türr mintegy jóslatszerűen előre mondta, hogy a csatornának óriási jövője van, most, hogy a Türr eszméi diadalmasodtak, helyén van hogy a Ferenc-csatorna közgyűlése lankadhatatlan buzgóságaért, szakadatlan áldozataiért bizalmat, köszönetet és elismerést szavazzon. Türr István tábornok köszönetet mond az iránta nyilvánuló elismeréséért. Mikor ő a Ferenc-csatornát tervezte, meg volt ígérve, hogy a Béga-csatornával összeköttetik és hogy a samac-vukovári csatorna kiépítettik. Ez azonban nem történt és a Ferenc-csatorna olyan, mint egy ember, kinek két keze hiányzik. Ha a megígért munkákat végrehajtották volna, akkor Ferenc-csatorna pénzügyileg is kifizetné magát. Ő is reméli, hogy a magyar csatornaügy jobb jövője pereng. — A közgyűlés az elnök elttetésével végződött.

(Nyilatkozat.) „Kristály“-vizüket ismerőseim és betegeim körében kellemes ize és igen jó hatása miatt szívesen ajánlottam eddig is és minden esetben a jó eredményt örömmel tapasztaltam. Dr. Barta Gábor, gyakorló orvos, Budapest, VIII., Főherczeg Sándor-utca 19.

SZINHÁZ.

Június 15.

Zajosan ünnepelte meg a közönség szombat este „**A suhanc**“-ban kedvencét Aradi Arankát jutalomjátéka alkalmával. S a közönség szeretetének nemesak tapsokban adott kifejezést dédelgetett kedvence iránt, hanem számos virág s egyéb adománnyal halmozta el. Igaz, hogy meg is érdemelte. Suhanc igen kedves szerepe Aradi k. a.-nak, s valljuk mindjárt meg, hogy pajzánabb, elevenebb s vásottabb suhancot nálánál, képzelni sem lehet. Játéka sikkes, mozdulatai kecsesek. hanganyagát pedig ügyesen használja ki, arjátéka, mimikája pedig csodálatos. Reméljük, hogy e kedves művésznőt a jövő évadban viszontlátni fogjuk. Nagy Dezsőről csak elismeréssel szólhatunk, az mindig jól játszik s minden szerepet mit reá biznak sikeresen old meg; ambíciós színész! ugyanez áll

Károlyinéről is. Fehér Olgánál feltétlen haladást constatálhatunk. Radványi Morén tábornokot s Nagy Gyula Emilt jól alakították, Kömley kizárólag a karzatnak játszott, Arday jobban megtanulhatta volna szerepét.

Június 16.

Vasárnap két előadás volt. Délután a „**Rokkant huszár**“ énekes bohózat ment zóna előadásban üres padsarok előtt, este „**A kis alamuszi**“ Bokor József szépenéjű operettje. Almássyné Renárd vicome szerepét játszotta temperamentummal; Aradival énekelte duettjét a közönség tetszéssel megújráztatta. Aradi Saraht a milliomos feleségét alakította nagy grátiával s elegantiával. Toilettejei feltűnést keltettek. Nagy Dezső a milliomos Mac Donald-ot ügyesen személyesítette. Kömley Tomot helyesen fogta fel s sikerülten alakította s csak kár, hogy Tom beszédmodorából gyakran kiesett miáltal a hatást lerontotta. Fehér Olga szépen énekel, mozdulatai még szögletesek. Sokat kell tanulnia. Nagy Gyula, Latabár, Radványi, Károlyi jók voltak.

Június 17.

Hétfőn Kövessy Albert jutalomjátékaul „**A szabinnök elrablása**“ című kacagató bohózat ment mely egyike a legjobb német bohózatnak.

Kövessy mint Rettegi Fridolin színigazgató nevető izmainkat erős próbára tette és szakadatlan derűtségben tartotta a házat; Őn magát multa felül. Barátai s tisztelői két oriai babékoszoru átnyújtásával fejezték ki Kövessy iránt elismerésüket „a viszontlátásra“ volt a szalagfelirat az egyik koszorun. A többi szereplők: Nagy Dezső, Károlyiné, Aradi Aranka, Benedek, Benedekné, Makó, Latabár stb. hangulattal s temperamentummal játszottak, s iparkodtak, hogy igazgatójuk jutalomjátékát emlékeztessék tegyék s ez sikerült is, mert élvezetes, jó előadásban részesült a közönség.

Június 18.

Hervé kedves zenéjű operettje „**Lili**“ kevés közönséget vonzott a színházba, pedig Almássyné jutalomjátéka volt. Almássyné mint mindig úgy tegnap is sikkal játszott s szépen énekel s minden egyes énekszámát zajos tetszés kérte; különösen tetszett provenci dala. Radványi Plinchardot jó játszotta. Hypotese vicome hálás szerepe Latabárnál jó kezekben volt letéve. Benedek, Nagy Dezső és Károlyi pár jók voltak.

d.

Irodalom.

A „**Zenélő Magyarország**“ zongora és hegedű zenemű folyóirat június 15-iki 12-ik füzete igen érdekes tartalommal jelent meg. A mindenütt kedvelt zeneműfolyóirat e száma tartalmazza a következő darabokat: I. Lengyel Miska „Búcsúzik a fecske madár“ magyar dalát. II. Tschajkovszky Péter Mazurka de salon-ját. III. Huber Sándor „Mi a szerelem?“ Dalkeringőjét.

Minden száma hasonló gazdag tartalommal jelenik meg a „**Zenélő Magyarország**“-nak. Évenként 24 füzet minden füzet 10--10 oldal hangjegy tartalommal a legjobban megválasztott kiváló sikerű ujdonságokból összeállítva 242 oldal tartalomért 12 korona, félve 12 füzet 120 oldal tartalomért 6 korona és negyedévenként 6 füzetért 3 korona, az ára.

Előfizetheti a 1901. VIII. évfolyamra a „**Zenélő Magyarország**“ (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapest, VI. Csengeri utca 62 a., honnan megismerésre mutatófüzet 60 fillér beküldése ellenében küldenek.

Kiadó laptulajdonos:
Dr. Nemes Sándor

MED. UNIV.

Dr. Deák

egyetemes orvostudor

FOGORVOS

lakik **Fő-utca 3. sz.**

(Dimovics-féle házban.)

Több száz kiváló orvos ajánlja:

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás

Legyen mindennapi italod!

Kapható: Stojanovits és Radovanovits,
Wagner Testvérek, Koda D., Arzenits Z.
és Stefanovits Ly. és fia urak fűszer-
kereskedésében.

HIRDETMÉNY.

A Ferencz-csatorna részvény-társulat igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy folyó év június hó 15-től az év végéig terjedő érvénnyel a

III-dik áruosztályu szállitmányoknál

a hajózási és vám díj-illetményeket és pedig ugy az átmeneti mint belforgalomban

== 3%-kal, ==

a IV-dik áruosztályu szállitmányoknál

az átmeneti forgalomban vagyis folyamról folyamra a hajózás és vám díj-illetményeket

== 5%-kal, ==

minden más, ugy tehát a belforgalomban is hajózási és vám díj tételeit

== 20%-kal, ==

a vontatási díj pótlékokat pedig

1/10-re leszallitja.

Az igazgatóság.

Mogán Henrik és társa

— Értésítés. —

A tévedések kikerülésére már most van szerencsém tudatni, hogy

uri-, női- és gyermekruha-raktáromat

hogy nagyobb helyiséget kapjak

augusztus 1-étől kezdve

Fő-utca 25. sz. alá (régí törvényszéki épület) helyezem át.

Kérem a t. közönséget saját érdekében is, ezt tudomásul venni s cégtáblámra ügyelni, mert nincs sehó sem fióküzletünk. A t. közönség jóindulatát s szives további pártfogását kérve, maradtunk tisztelettel

MOGÁN HENRIK és TÁRSA

UJVIDÉK, Fő-utca.

Mogán Henrik és társa

Huzás már kedden!

Huzás visszavonhatatlanul
1901 Junius 25^{én.}

== **Főnyeremény** ==
30.000 korona értékü

Concordia sorsjegyek

== à **1** korona. ==

Ajánlja:

Hofner Károly és Fia,
Központi hitelintézet r. t. váltó üzlete,
Polesevics A. B. bank és váltó üzlete
UJVIDÉK.